

به نام خدا آزمون درس فارسی (۲) دانش آموزان یازدهم علوم انسانی دبیرستان « نمونه فرهنگ»

مدت امتحان: ۷۰ دقیقه تاریخ امتحان: سه شنبه ۹۹/۱۰/۱۶

قلمرو فکری (۸/۵ نمره)

الف - ابیات و عبارات زیر را معنی کنید. (۴ نمره)

۱- بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش (۰/۷۵)

۲- هر نفس آواز عشق می رسد از چپ و راست / ما به فلک می رویم ، عزم تماشا که راست (۰/۷۵)

۳- هر روز خنیده نام تر گشت در شیفتگی تمام تر گشت (۰/۵)

۴- امیراز آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و برنشست و به زودی به کوشک آمد. (۱)

۵- روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک، دست کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه، نقش های بوقلمون ببینید. (۱)

ب - تفاوت معنایی «دریای خون» را در دو بیت زیر بنویسید. (۱)

۶- در آن دریای خون ، در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت

۷- در آن دریای خون ، در قرص خورشید غروب آفتاب خویشتن دید

۸- منظور از قسمت های مشخص شده در عبارت زیر چیست؟ (۱)

« مردمی که به خانه های تاریک و بی دریجه عادت کرده اند ، از پنجره های باز و نورگیر ، گریزان هستند؛ آخر چشمشان را می زند و خسته شان می کند. جنگ با افکار پوسیده ، دشوارتر از جنگ رودر روی جبهه هاست. »

۹- هر یک از مفاهیم « توکل بر خدا کردن ، جاودانگی روح ، نظام احسن آفرینی و وفادار ماندن در عشق» مربوط به کدام یک از ابیات زیر است؟ (۱)

الف - به ترتیبی نهاده وضع عالم که نی یک موی باشد بیش و نی کم

ب - یقین مرد را دیده ، بیننده کرد شد و تکیه بر آفریننده کرد

پ - گویند ز عشق کن جدایی این نیست طریق آشنایی

ت - کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست ؟ چرا به دانه انسانیت این گمان باشد

۱۰- معنی کنایه‌ی قسمت های مشخص شده را بنویسید. (۱)

الف - و من چون این حکایت ها را می شنیدم و می خواندم و عکس ها را می دیدم ،

لبریز می شدم .

ب - وگر توفیق او یک سو نهاد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای

پ- سران کشور در فکر تدارک سپاه برای مقابله با دست اندازی های روس بودند.

ت - ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد

۱۱- هریک از عبارات زیر بیانگر کدام یک از ویژگی های آثار سعدی است؟ (۰/۵)

الف - این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد.

ب - سعدی که انعطاف جادوگرانه ای دارد ، آن قدر خود را خم می کرد که به حدّ فهم ناچیز کودکانه من برسد.

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱۲- لغات مشخص شده را معنی کنید. (۱/۵)

الف - همه ادبارها اقبال گردد .

ب - و محبوب گشت از مردمان

پ - به من آورید آخر ، صنم گریزیا را

ت - بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا

ث - زنخدان فرو برد چندی به جیب

ج - عباس میرزا را راهی دارالسلطنه تبریز کرده بود.

۱۳- با توجه به جملات داده شده ، املاي درست را از میان واژه های داخل پرانتز انتخاب کنید. (۱)

الف - در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی (ضایل - زایل) شد.

ب - از (قضای - غزای) آمده ، پس از نماز امیر کشتی ها بخواست .

پ - از لحاظ آشنایی با ادبیات ، سعدی برای من به منزله شیر (آغوز- آقوز) بود .

ت - رقابت شاهزادگان برای بارکردن جای بیشتر در دل پدر ، جلوه هایی از این (بساط - بساط)
نوروزی بود.

۱۴- « رابطه معنایی » میان واژه های زیر را نشان دهید. (۱)

الف - کشتی و ساحل =
ب - رقعہ و نامہ =
پ - کوشک و بارگاہ =
ج - عارضه و سلامتی =

۱۵- « نقش های تبعی » را در متن زیر نشان دهید. (۰/۷۵)

« فرمانده سپاه، عباس میرزا گفت : «دریغا ! که نمی توانیم بر بدخواهان و دشمنان داخلی آن چنان
که باید غلبه کنیم غلبه .»

۱۶- نقش دستوری واژه های مشخص شده را در بیت زیر بنویسید. (۰/۷۵)

« نهان می گشت روی روشن روز به زیر دامن شب در سیاهی »

۱۷- جمله زیر را با حفظ زمان « مجهول » کنید. (۰/۷۵)

« مریم درس هایش را به دقت خوانده است .»

۱۸- کدام یک از ابیات زیر یک جمله مرکب است ؟ جمله هسته و جمله وابسته را در آن نشان
دهید. (۰/۷۵)

الف - برو شیر درنده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل
ب - خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است

۱۹- بیت زیر از چند جمله تشکیل شده است و بگویید هر جمله چند جزیی می باشد. (۱)

« مجنون چو حدیث عشق بشنید اول بگریست ، پس بخندید »

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۲۰- در ابیات زیر کدام یک از قسمت های مشخص شده اضافه تشبیهی و کدام یک اضافه استعاری
هست ؟ (۰/۵)

الف - از جای چو مار حلقه بر جست
ب - گرچه ز شراب عشق مستم
در حلقه زلف کعبه زد دست
عاشق تر از این کنم که هستم

۲۱- در بیت زیر آرایه ایهام را نشان دهید و معانی متفاوت آن را بنویسید. (۰/۷۵)
« زرخسارش فرومی ریخت اشکی
بنای زندگی بر آب می دید »

۲۲- در بیت زیر سه آرایه ادبی متفاوت نشان دهید. (۰/۷۵)
« از این سدّ روان در دیده شاه
زهر موجی هزاران نیش می رفت »

۲۳- نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. (۰/۵)
الف - لیلی و مجنون :
ب - روز ها :

۲۴- به قالب شعری درس « در امواج سند » یا می گویند؛ که بیشتر برای
طرح مضامین و سیاسی به کار می رود و رواج آن از دوره بوده و تاکنون ادامه
یافته است. (۱)

۲۵- در بیت زیر شاعر چگونه از تشبیه برای خلق کنایه بهره گرفته است؟ (۰/۵)
« آمد سوی کعبه سینه پر جوش
چون کعبه نهاد حلقه در گوش »

« موفق و موید باشید »